

Informacja o prawach i obowiązkach osoby bezrobotnej skierowanej na staż i w okresie odbywania stażu.

1. Prawa bezrobotnego:

- 1) Korzystanie z usług i instrumentów rynku pracy zgodnie ustalonym profilem pomocy.
- 2) Korzystanie z prawa do ubezpieczenia zdrowotnego, o ile nie podlega ubezpieczeniu z innego tytułu. Uprawnienie to przysługuje także członkom rodziny bezrobotnego po uprzednim zgłoszeniu do ubezpieczenia, o ile nie posiadają tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego.
- 3) Pobieranie zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium na zasadach określonych w ustawie.
- 4) Zachowanie prawa do przyznanego zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium za okres udokumentowanej niezdolności do pracy po przedstawieniu odpowiedniego zaświadczenia (druk ZUS ZLA).

1A. Prawa bezrobotnego w okresie odbywania stażu:

- 1) Prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków odbywania stażu na zasadach przewidzianych dla pracowników.
- 2) Prawo do stypendium z tytułu odbywania stażu.
- 3) Zachowanie prawa do stypendium za dni nieobecności spowodowane niezdolnością do pracy po przedstawieniu odpowiedniego zaświadczenia (druk ZUS ZLA) oraz za dni nieobecności spowodowane obowiązkiem stawiennictwa przed sądem lub organem administracji publicznej, po przedstawieniu odpowiedniego dokumentu.
- 4) Prawo do okresów odpoczynku na zasadach przewidzianych dla pracowników.
- 5) Prawo do równego traktowania na zasadach przewidzianych w przepisach rozdziału IIa w dziale pierwszym ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks Pracy (Dz.U. 2016.1666 tj. z późn.zm.)
- 6) Prawo do dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu. Za ostatni miesiąc odbywania stażu pracodawca jest obowiązany udzielić dni wolnych przed upływem zakończenia stażu.

2. Obowiązki bezrobotnego:

- 1) Przyjmowanie propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie między innymi propozycji stażu.
- 2) Zgłaszanie się do PUP w wyznaczonym terminie w celu przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy proponowanej przez urząd lub w innym celu wynikającym z ustawy i określonym przez urząd, w tym potwierdzenie gotowości do podjęcia pracy (art. 33 ust. 3.) W przypadku niestawienia się w wyznaczonym terminie w ciągu 7 dni, powiadomić PUP o uzasadnionej przyczynie niestawiennictwa (art. 33 ust. 4 pkt 4);
- 3) Poddanie się badaniom lekarskim lub psychologicznym mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie (art. 33 ust.4);
- 4) Zwrot kosztów stażu w przypadku nie ukończenia lub przerwania z własnej winy stażu z wyjątkiem sytuacji, gdy powodem przerwania stażu było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej (art. 41 ust. 6 art. 53 ust. 6, art 53 h ust. 1.) Kosztem stażu jest koszt przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca odbywania stażu i powrotu, koszt zakwaterowania, koszt wstępnych badań lekarskich, jeżeli były poniesione przez Starostę.
- 5) Powiadamianie w ciągu 7 dni powiatowego urzędu pracy o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub złożeniu wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej oraz o zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę statusu bezrobotnego albo utratę prawa do zasiłku np. uzyskaniu prawa do renty, emerytury i innych świadczeń ZUS, uzyskaniu prawa do zasiłku stałego, uzyskaniu przychodu, nabycia bądź dzierżawy gospodarstwa rolnego itp.(art. 74 ustawy). Bezrobotny, który podjął zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą bez powiadomienia o tym właściwego PUP, podlega karze grzywny, nie niższej niż 500 zł. (art. 119 ust. 2 ustawy);
- 6) Zwrot nienależnie pobranego świadczenia wraz z przekazaną od tego świadczenia zaliczką na podatek

dochodowy od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne (art. 76 ustawy).

Za nienależnie pobrane świadczenie pieniężne uważa się (art. 76 ust. 2 ustawy):

- 1) świadczenie pieniężne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do jego pobierania, jeżeli pobierający to świadczenie był pouczony o tych okolicznościach;
 - 2) świadczenie pieniężne wypłacone na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd PUP przez osobę pobierającą to świadczenie,
 - 3) zasiłek, stypendium lub inne świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy, wypłacone osobie za okres, za który nabyła prawo do emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli organ rentowy, który przyznał świadczenie, nie dokonał jego pomniejszenia na zasadach określonych w art. 78 ustawy;
 - 4) świadczenie przedemerytalne wypłacone w kwocie zaliczkowej jeżeli organ rentowy odmówił wydania decyzji ustalającej wysokość emerytury w celu ustalenia wysokości świadczenia przedemerytalnego;
 - 5) koszty szkolenia, w przypadku określonym w art. 41 ust 6 lub w przypadku, gdy skierowanie na szkolenie nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd urzędu pracy przez osobę skierowaną na szkolenie;
 - 6) koszty przygotowania zawodowego dorosłych, w przypadku określonym w art. 53 h ust.1 lub w przypadku skierowania na przygotowanie zawodowe dorosłych na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd urzędu pracy przez osobę skierowaną na przygotowanie zawodowe dorosłych;
 - 7) zasiłek wypłacony za okres, za który, w związku z orzeczeniem sądu, wpłacono wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy lub odszkodowanie z tytułu wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę;
 - 8) świadczenie pieniężne wypłacone z Funduszu Pracy za okres po śmierci uprawnionego;
- 7) Zawiadamianie PUP o wszelkich zmianach w danych przekazanych w trakcie rejestracji np. zmianie miejsca zamieszkania, uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, uzupełnieniu lub podwyższeniu kwalifikacji zawodowych itp.) oraz w złożonych oświadczeniach, w terminie 7 dni od dnia ich wystąpienia;

3. Obowiązki bezrobotnego w okresie odbywania stażu:

Obowiązki bezrobotnego odbywającego staż:

- 1) przestrzegać ustalonego przez organizatora rozkładu czasu pracy.
- 2) sumiennie i starannie wykonywać zadania objęte programem stażu oraz stosować się do poleceń organizatora i opiekuna, o ile nie są one sprzeczne z prawem.
- 3) przestrzegać przepisów i zasad o b o w i ą z u j ą c y c h pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy, w szczególności regulaminu pracy, tajemnicy służbowej, zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych.
- 4) potwierdzać swoją obecność poprzez codzienne podpisywanie listy obecności.
- 5) niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni poinformować Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi o przerwaniu odbywania stażu oraz o każdej nieusprawiedliwionej nieobecności – informacja powinna być sporządzona w formie pisemnej.
- 6) poinformować organizatora stażu o niezdolności do pracy z powodu choroby i dostarczyć zaświadczenie o niezdolności do pracy wskutek choroby wystawione na druku ZUS – ZLA, bez zbędnej zwłoki nie później niż w terminie 2 dni od daty wystawienia.
- 7) dbać o dobro zakładu pracy oraz zachować w tajemnicy informacje, których wyjawienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę.
- 8) sporządzić na zakończenie stażu sprawozdanie z jego przebiegu zawierające informacje o wykonywanych zadaniach oraz uzyskanych kwalifikacjach lub umiejętnościach.

4. Czas pracy osoby bezrobotnej odbywającej staż:

- 1) Czas pracy bezrobotnego odbywającego staż nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo, a bezrobotnego będącego osobą niepełnosprawną zaliczoną do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności – 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo.
- 2) Bezrobotny nie może odbywać stażu w niedziele i święta, w porze nocnej, w systemie pracy zmianowej, ani w godzinach nadliczbowych.
- 3) Starosta może wyrazić zgodę na realizację stażu w niedziele i święta, w porze nocnej lub w systemie pracy zmianowej, o ile charakter pracy w danym zawodzie wymaga takiego rozkładu czasu pracy
- 4) Bezrobotnemu obywatelowi staż przysługuje prawo do okresów odpoczynku na zasadach przewidzianych dla pracowników.

5. Obowiązki Organizatora stażu:

- 1) zapoznanie bezrobotnego z programem stażu.
- 2) zapoznanie bezrobotnego z jego obowiązkami oraz uprawnieniami.
- 3) zapewnienie bezrobotnemu profilaktycznej ochrony zdrowia w zakresie przewidzianym dla pracowników.
- 4) przeszkolenie bezrobotnego na zasadach przewidzianych dla pracowników w zakresie bhp, przepisów przeciwpożarowych oraz zapoznania go z obowiązującym regulaminem p r a c y .
- 5) przydzielenie bezrobotnemu, na zasadach przewidzianych dla pracowników odzieży, obuwia roboczego, środków ochrony indywidualnej oraz niezbędnych środków higieny osobistej.
- 6) zapewnienie bezrobotnemu bezpiecznych i higienicznych warunków odbywania stażu na zasadach przewidzianych dla pracowników.
- 7) zapewnienie bezrobotnemu, na zasadach przewidzianych dla pracowników, bezpłatnych napoi i posiłków.
- 8) realizowanie programu stażu i potwierdzanie jego realizacji w sprawozdaniu stażysty z czynności wykonywanych podczas odbywania stażu.
- 9) nadzorowanie codziennego podpisywania się stażysty w liście obecności.
- 10) wyznaczenie opiekuna dla bezrobotnego odbywającego staż, który udziela bezrobotnemu wskazówek i pomocy w wypełnianiu powierzonych zadań oraz poświadcza własnoręcznym podpisem prawdziwość informacji zawartych w sprawozdaniu z przebiegu stażu.
- 11) udzielanie na wniosek bezrobotnego dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu. Za ostatni miesiąc odbywania stażu pracodawca jest obowiązany udzielić dni wolnych przed upływem zakończenia stażu.
- 12) dostarczenia do Powiatowego Urzędu Pracy przedstawionego przez stażystę zaświadczenia o niezdolności do pracy (druk ZUS – ZLA) w terminie 7 dni od jego otrzymania,
- 13) niezwłoczno, nie później jednak niż w ciągu 7 dni, informowania w formie pisemnej Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi o przypadkach przerwania odbywania stażu, o każdym dniu nieusprawiedliwionej nieobecności bezrobotnego oraz innych zdarzeniach istotnych dla realizacji programu.
- 14) dostarczenia do Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi w terminie 5 dni po zakończeniu miesiąca listy obecności podpisanej przez bezrobotnego.
- 15) umożliwienia bezrobotnemu zgłoszenia się do PUP w Tucholi w dniu wyznaczonym.
- 16) wydania bezrobotnemu niezwłocznie nie później jednak niż w terminie 7 dni, po zakończeniu realizacji programu stażu opinii zawierającej m. in. informację o zadaniach realizowanych przez bezrobotnego oraz o umiejętnościach zawodowych pozyskanych w procesie stażu.
- 17) przestrzegania przepisów dotyczących równego traktowania określonych w Kodeksie Pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. Nr 254 poz.1700 z 2010 r.).
- 18) ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku przez własny zespół powypadkowy w związku z powziętą informacją o wypadku przy pracy w trakcie odbywanego stażu oraz w drodze do i z miejsca odbywania stażu i sporządzenia karty wypadku oraz dokonania zgłoszenia przypadku choroby zawodowej (podejrzenia o chorobie zawodowej) właściwemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu i

właściwemu Inspektorowi Pracy.

6. Przerwanie stażu

1. Zawarta umowa o odbycie stażu może zostać rozwiązana z urzędu lub na wniosek bezrobotnego odbywającego staż w przypadku nierealizowania przez organizatora programu stażu lub niedotrzymywania warunków odbywania stażu.

2. Bezrobotny może być pozbawiony możliwości kontynuowania stażu z urzędu lub na wniosek organizatora w przypadku:

- 1) nieusprawiedliwionej nieobecności podczas więcej niż 1 dnia stażu,
- 2) naruszenia podstawowych obowiązków określonych w regulaminie pracy, w szczególności stawienia się na staż w stanie wskazującym na spożycie alkoholu, narkotyków lub środków psychotropowych lub spożywania na stanowisku pracy alkoholu, narkotyków lub środków psychotropowych,
- 3) nie przedstawienia zaświadczenia o niezdolności do pracy wskutek choroby na druku ZUS – ZLA. Nie przedstawienie zaświadczenia w wymaganej formie skutkuje pozbawieniem statusu osoby bezrobotnej a tym samym możliwości kontynuowania stażu z pierwszym dniem niezdolności do pracy. (Zaświadczenie o niezdolności do pracy należy przedstawić niezwłocznie nie później jednak niż do 2 dnia od wystawienia organizatorowi stażu)
- 4) usprawiedliwionej nieobecności uniemożliwiającej zrealizowanie programu stażu.

7. Utrata statusu bezrobotnego (art.33 ust. 4 ustawy)

Bezrobotny traci status, gdy:

1. Podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. Inną pracą zarobkową jest: wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych;
2. Nie jest zdolny i gotowy do podjęcia zatrudnienia:
 - w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującego w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej;
 - w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy – w przypadku osoby niepełnosprawnej, której stan zdrowia pozwala na podjęcie zatrudnienia;
3. Podejmie naukę w szkole w tym w szkole wyższej z wyjątkiem szkoły dla dorosłych lub szkoły wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych;
4. Osiągnie wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2013.1440 z późn. zm.);
5. Nabędzie prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, pobiera zasiłek przedemerytalny, świadczenie przedemerytalne, świadczenie rehabilitacyjne, zasiłek chorobowy, macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego, nauczycielskie świadczenie kompensacyjne;
6. Nabędzie prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy w wysokości, co najmniej najniższej emerytury lub renty;
7. Stanie się właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r.-Kodeks cywilny (Dz.U.2014.121 z późn. zm.) o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy, jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
8. Uzyskuje przychody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczone dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, przekraczające wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów

- o podatku rolnym, lub podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy, jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie;
9. Rozpocznie prowadzenie działalności gospodarczej;
 10. Zostanie tymczasowo aresztowany lub rozpocznie odbywanie kary pozbawienia wolności z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego;
 11. Uzyskuje miesięcznie przychód w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
 12. Pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłek stały;
 13. Pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny, zasiłek opiekuńczy lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
 14. Pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenie szkoleniowe;
 15. Podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
 16. Otrzyma pożyczkę z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności pozarolniczej lub rolniczej, albo pożyczkę, o której mowa w art. 61 e pkt 2 lit. a, albo otrzyma jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej z Funduszu Pracy lub z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
 17. Nie wyrazi zgody na ustalenie profilu pomocy;
 18. Rozpocznie realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisze kontrakt socjalny, o którym mowa w art. 50 ust. 2 pkt 2. Utrata statusu bezrobotnego następuje od dnia następnego po dniu rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego;
 19. Odmówi bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie między innymi stażu. Utrata statusu bezrobotnego następuje od dnia odmowy na okres: 120 dni w przypadku pierwszej odmowy, 180 dni w przypadku drugiej odmowy, 270 dni w przypadku trzeciej i każdej kolejnej;
 20. Odmówi poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie. Utrata statusu bezrobotnego następuje od dnia odmowy na okres wskazany w pkt. 19;
 21. Nie stawi się w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie i nie powiadomi w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia niestawienia się na okres wskazany w pkt. 19, w zależności od liczby niestawiennictw;
 22. Złoży wniosek o pozbawienie statusu bezrobotnego;
 23. Po skierowaniu nie podejmie szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu, wykonywania prac społecznie użytecznych lub innej formy pomocy określonej w ustawie. Utrata statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu skierowania na okres wskazany w pkt. 19;
 24. Pozostaje niezdolny do pracy wskutek choroby lub przebywania w zakładzie leczenia odwykowego przez nieprzerwany okres 90 dni. Za okres nieprzerwany uważa się również okresy niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przebywania w zakładzie leczenia odwykowego w sytuacji, gdy każda kolejna przerwa między okresami niezdolności do pracy wynosi mniej niż 30 dni kalendarzowych. Utrata statusu bezrobotnego następuje z upływem ostatniego dnia wskazanego okresu 90 dniowego;
 25. Nie stawi się w PUP właściwym dla nowego miejsca zamieszkania w terminie 14 dni od dnia zmiany miejsca zameldowania (art. 73 ust. 2 a).

Podstawa prawna: ustawa z dnia 20 kwietnia o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2018.1265 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz. U. Nr 142 poz. 1160 z 2009 r.)

Data publikacji: 30.11.2018 r.